Identita supervize v Kotli aneb Supervize jako koncept supervizorů, nebo sdílená realita?
(neúplný záznam z workshopu)

Honza Kostečka, Daniel Kaucký

Klíčová slova: Identita supervize, očekávání od supervize, týmová supervize, supervize v týmu, supervize v kontextu organizace

Anotace
Cílem workshopu bylo dynamicky experimentálně prozkoumávat různé pohledy na roli supervizora a supervize a jejich dopad do praxe i pro identitu supervize.
V rámci workshopu účastníci pracovali ve skupinách, které reprezentovaly uživatele supervize a supervizory.
V dynamické práci a sdílení se ukázalo, že nevyřčená očekávání příjemců supervize a nevyřčená vymezení supervizorů ve vztahu k obsahu a podobě supervize se v mnohém mohou odlišovat a prakticky se nejspíše i odlišují.

Úvod – důvod
Myslíme si, že identita supervize neexistuje někde sama o sobě, dokonce si ani nemyslíme, že identita supervize je definována supervizními školami či supervizory. Identita supervize vzniká a je stále konstruována ve vztahu supervizorů a uživatelů supervize (do tohoto pojmu zahrnujeme jak zadavatele, tak supervidované), v tisících supervizních interakcí, které každodenně probíhají.
Často zažíváme nespokojenost se supervizí. Uživatelé supervize označují různé nespokojenosti s průběhem supervize, špatné zážitky z předchozích supervizí, mluví o nenaplněných očekáváních. Supervizoři si kolegiálně stěžují na nepřipravenost uživatelů supervize, mluví o špatném pochopení účelů a možných efektů supervize nebo jsou rozčarováni z toho, co po nich uživatelé supervize chtěli.
Jedna z hypotéz, proč k tomu dochází je, že supervize není často stejně vnímána. Že je řada zřejmých, ale i skrytých předpokladů na obou stranách, které spolu vzájemně kolidují. Workshop prozkoumává toto pole.

Forma
Pro workshop jsme zvolili formu hry (nebo chcete-li experimentu), jehož výsledky byly dopředu těžko odhadnutelné. Zároveň zadání záměrně vedlo k extrémním vyjádřením. Tím jsme chtěli vyvolat i často zamlčované nebo v rámci korektnosti nevyslovované myšlenky.

Aktivity - průběh

Účastníci byli rozděleni do dvou stejně velkých skupin. Jedna reprezentovala supervizory a druhá uživatele supervize. Po celou dobu workshopu byli účastníci žádáni, aby vystupovali za tuto roli.

Krok 1 – zadání

Pro supervizory – vybavte si situace, kdy jste byli konfrontováni s očekáváním, které jste nemohli naplnit z důvodu role, identity sebe jako supervizora (při kontraktování, v průběhu supervize...). Mohlo jít jak o explicitně vyslovené požadavky, tak o implicitně (skrytě) pociťované obsahy.
Pro uživatele supervize – vybavte si situace, kdy jste něco očekávali od supervizora a nedostali jste to, nebo jste si to tajně přáli, případně i situace, kdy jste něco dobrého u jednoho supervizora zažívali a u jiných ne.

Krok 2 – amplifikace

V každé ze skupin zdůraznit svoje nálezy z předchozího kroku do podoby limitu (supervizoři) nebo požadavku (uživatelé supervize)

Krok 3 – vyřčení

Každá ze skupin přečetla svoje amplifikovaná vyjádření

Krok 4 – Co nám to říká?

Účastníci se zpět v původních skupinách zamýšleli nad otázkou: Co jsme se díky slyšenému dozvěděli o supervizi a její identitě z pohledu supervizorů/uživatelů supervize. (Kde je shoda a kde jsou tenze?)

Krok 5 – Diskuse

Některé výstupy z workshopu (ty, které byly účastníky poskytnuty):

Touhy a žádosti příjemců či zadavatelů supervize směrem supervizorovi (krok 2)

- řekni mi, že jsem v něčem dobrý, potvrď mi dobrou výjimečnost
- buď zábavný, chci, aby to mělo šťávu
- řekni, že tohle téma sem nepatří

- pojď teď se mnou přesáhnout supervizi do terapie
- dělej mi staršího zkušenějšího bráchu, pomoz mi s týmem
- řekni jim, že to dělají blbě
- konečně vyslov to, co si všichni myslí a nemají odvahu to vyjádřit
- distancuj se od toho
- drž strukturu a nenech se vtáhnout do našich týmových her
- řekni mi, že je vedoucí týmem chtěný, pokud by nastala změna, nahlas mi to
- inspiruj mě
- vyslov to, co se ostatní bojí
- řekni mi, že jsem v něčem dobrý
- buď jasný a stručný
- zbytečně nežvaň
- buď vtipný
- udělej, abychom se necítili špatně
- buď vždy na naší straně
- zařiď, abychom se po supervizi cítili lépe
- měj nás všechny rád

Radikální vymezení supervizorů v poskytování supervize (krok 2)

- seru Vám na koalice
- nikdy nebudu suplovat odbory
- nikdy nebudu stejná jako předchozí supervizor a určitě nebudu chlap
- nenechám si diktovat komu se mám a nemám věnovat
- za žádných okolností nepřistoupím na to, abych vám říkal co máte a nemáte dělat
- nebudu pořád takhle zkurveně vyvazovat, abych někomu nešlápl na nohu
- kašlu na to, abych stal vždycky na Tvé straně
- nepřistoupím na to, aby se ze supervize stal bič na zaměstnavatele
- nemyslete si, že supervize nebolí
- odmítám přistoupit na to, že se nutně máte po supervizi cítit lépe
- nezařídím, nechci a neumím, abyste se nehádali
- nemanipulujte mne svojí slabosti
- nenechám se svázat tím, že osobní sdílení má znamenat tajemství a nadstandardní vazbu, které by bylo zrada zklamat či porušit

Výstupy po „kotli“, co jsme se dozvěděli o identitě supervize (krok 4)

- V supervizi si nejsme se supervizorem „nablízko“, supervize drží distanc
- Supervize je více „pro nás“ než pro supervizory, zkrátka je prostorem pro supervidované
- Supervizorova „autenticita“ je v supervizním prostoru limitovaná
- Supervizní kontrakt musí být vyjasněný (očekávání, cíle, limity)
- Supervizor by měl pomáhat skrytým očekáváním, aby byla vyslovena, popř. je pomoci pojmenovat
- Supervize je „vědomým“ procesem“
- Z roviny afektu, kterou jsou často potlačeny, vytěsněny, nevejdou se do komunikace ani do sebeobrazu supervizora, supervize nechce být psychokurva, která vždycky podrží
- Z roviny pozorování procesu: Právě to, co zadavatel chce, to právě supervizor stejně emotivně nechce poskytovat
- Metarovina a interpretace: Hněv supervizorů za tlak a vyžadování nereflektovaného, okamžitého splnění infantilních, přenosových očekávání, která náleží „ideálnímu objektu“
- Kulantnost ve vyjednávání supervize, nedělat to tak, aby bylo oběma stranám blbě
- Touha po symbióze supervidovaného a supervizora
- Supervizor je také člověk
- Očistnost a svébytnost
- Supervizor je povinen být ostražitý